

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 146/20
Люксембург, 24 ноември 2020 г.

Решение по дело C-510/19
Openbaar Ministerie, VU и ZV/AZ

Прокурорите в Нидерландия не са „изпълняващ съдебен орган“ за целите на изпълнението на европейска заповед за арест, тъй като могат да получават конкретни указания от страна на нидерландския министър на правосъдието

През септември 2017 г. белгийски съдия-следовател издава европейска заповед за арест (наричана по-нататък „ЕЗА“) срещу белгийския гражданин AZ, който е обвинен в извършването на престъпления, свързани със съставяне и използване на подправени документи и измама През декември 2017 г. AZ е задържан в Нидерландия и предаден на белгийските органи въз основа на решение на Rechtbank Amsterdam (Районен съд Амстердам, Нидерландия). През януари 2018 г. съдия-следователят, издал ЕЗА, издава допълнителна ЕЗА за престъпления, различни от тези, за които AZ е предаден, като по този начин иска от компетентните нидерландски органи да се откажат от прилагането на специалното правило, предвидено в Рамковото решение относно ЕЗА¹. Всъщност съгласно това правило лицето, което се предава на издаващата държава членка в изпълнение на ЕЗА, не може да бъде наказателно преследвано, осъдено или по друг начин лишено от свобода от съдебните органи на тази държава членка за предходно престъпление, различно от това, за което е поискано предаването, освен когато изпълняващият съдебен орган даде своето съгласие². През февруари 2018 г. officier van justitie (прокурор) от Arrondissementsparket Amsterdam (Прокуратурата на Амстердам, Нидерландия) дава съгласието си за разширяване на обхвата на наказателно преследване в съответствие с допълнителната ЕЗА. Впоследствие в Белгия срещу AZ е проведено наказателно преследване за престъпленията, посочени в първоначалната и допълнителната ЕЗА, и той е осъден, като му е наложено наказание лишаване от свобода в размер на три години.

Именно в този контекст Hof van beroep te Brussel (Апелативен съд Брюксел, Белгия), който е сезиран с жалба на AZ срещу постановената присъда, иска да се установи дали прокурорът от Прокуратурата на Амстердам може да се счита за „изпълняващ съдебен орган“ по смисъла на Рамковото решение относно ЕЗА³, който съответно има право да даде съгласието, предвидено в това рамково решение.

Следва да се отбележи, че досега Съдът многократно се е произнасял относно понятието „съдебен орган“ в контекста на Рамковото решение относно ЕЗА и по-конкретно по въпроса дали прокурорите на държавите членки попадат в обхвата на това понятие. Например Съдът е приел, че това е така за литовската, френската, шведската и белгийската прокуратура⁴, но не и за германската⁵. Въпреки че всички тези дела се отнасят до понятието

¹ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24).

² Член 27, параграф 2, параграф 3, буква ж) и параграф 4 от Рамковото решение относно ЕЗА.

³ Понятието „изпълняващ съдебен орган“ е определено в член 6, параграф 2 от Рамковото решение относно ЕЗА.

⁴ Вж. съответно решения от 27 май 2019 г., PF (Главен прокурор на Литва), [C-509/18](#), (вж. също [ПС № 68/19](#)), от 12 декември 2019 г., Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg и Openbaar Ministerie (Прокуратури на Лион и Тур), [C-566/19 PPU](#) и [C-626/19 PPU](#), от 12 декември 2019 г., Openbaar Ministerie (Прокуратура на Швеция),

„издаващ съдебен орган“ на ЕЗА⁶, а не до понятието „изпълняващ съдебен орган“, с настоящото решение, постановено от голям състав, Съдът приема за приложима съдебната практика в тази област.

Преценката на Съда

На първо място, Съдът приема, че подобно на понятието „издаващ съдебен орган“, понятието „изпълняващ съдебен орган“ е самостоятелно понятие от правото на Съюза и не обозначава единствено съдиите или юрисдикциите. Всъщност това понятие включва и съдебните органи, които участват в наказателното правораздаване на тази държава членка, действат независимо при изпълнението на функциите, присъщи на изпълнението на ЕЗА, по-специално от изпълнителната власт, и упражняват функциите си в рамките на производство, в което се съблюдават изискванията, присъщи на ефективната съдебна защита.

Ето защо при определяне на съдържанието на понятието „изпълняващ съдебен орган“ Съдът взема под внимание същите критерии, развити в неговата съдебна практика относно „издаващ съдебен орган“, и обосновава този подход с обстоятелство, че статутът и характерът на тези два съдебни органа са едни и същи, въпреки че упражняват отделни функции. За да стигне до тази извод, Съдът изтъква множество съображения. Той подчертава, че решението относно изпълнението на ЕЗА, както и решението относно издаването на такава заповед, трябва да се взема от съдебен орган, който отговаря на изискванията, присъщи за ефективната съдебна защита, сред които е гаранцията за независимост. Освен това, Съдът приема, че изпълнението на ЕЗА, също като издаването на ЕЗА, може да засегне свободата на издирваното лице, тъй като изпълнението може да доведе до неговото задържане с цел предаване. Съдът допълва също, че за разлика от производството по издаване на ЕЗА, за което съществува защита на две равнища на основните права, на етапа на изпълнението на ЕЗА участието на изпълняващия съдебен орган е единственото равнище на защита, предвидено в Рамковото решение относно ЕЗА, което позволява на издирваното лице да се ползва от всички гаранции, характерни за постановяването на съдебни решения.

На второ място, Съдът постановява, че без значение дали съдебният орган, който дава съгласието си за изключване на специалното правило, е същият, който е взел решението за изпълнение на ЕЗА, посоченото съгласие не може да бъде дадено от прокурор от държава членка, който, въпреки че участва в правораздаването, може да получава конкретни указания от страна на изпълнителната власт при упражняване на правомощието си за вземане на решения. Всъщност такъв прокурор не отговаря на необходимите изисквания, за да бъде квалифициран като „изпълняващ съдебен орган“. Според Съда за предоставянето на съгласие, с което се отказва прилагането на специалното правило, участието на орган, който отговаря на тези изисквания, е необходимо. Всъщност това решение е отделно от решението за изпълнение на ЕЗА и поражда различни правни последици за съответното лице. Съдът подчертава по-специално, че дори ако лицето вече е било предадено на издаващия съдебен орган, доколкото поисканото съгласие се отнася до престъпление, различно от това, за което е поискано предаването, това съгласие може да засегне свободата на съответното лице, тъй като може да доведе до налагане на по-тежко наказание.

В конкретния случай Съдът посочва, че съгласно нидерландското право, за разлика от решението за изпълнение на ЕЗА, което в крайна сметка за взема от съд, решението за предоставянето на съгласие се взема само от прокурора. Доколкото обаче на последния

С-625/19 PPU и от 12 декември 2019 г., Openbaar Ministerie (Кралски прокурор на Брюксел), [C-627/19 PPU](#) (вж. също [ПС № 156/19](#)).

⁵ Вж. решение от 27 май 2019 г., OG и PI (Прокуратури на Любек и Цвикау), [C-508/18](#) и [C-82/19 PPU](#) (вж. също [ПС № 68/19](#)).

⁶ Понятието „издаващ съдебен орган“ е определено в член 6, параграф 1 от Рамковото решение относно ЕЗА.

могат да се дават конкретни указания от страна на нидерландския министър на правосъдието, той не представлява „изпълняващ съдебен орган“.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536